

מה פתוב למעלה? (שמות לו) ויבאו כל החכמים העשים את כל מלאכת הקדש וגו'. מי הם החכמים העשים? אלו הם ימין ושמאל וכל שאר הצדדים, שהם דרכים ושבילים להפגס לתוף היס ולמלא אותו, והם עשו את המשפן למעלה והתקינו אותו.

כמו כן למטה, (שם) ועשה בצלאל ואהליאב. זה בצד ימין, וזה בצד שמאל. בצלאל לימין, ואהליאב לשמאל. זה מיהודה, וזה מדין. ואחר כך - וכל איש חכם לב, ויבאו כל החכמים העשים. והרי בארנו, והכל כמו שלמעלה.

באותו יום שהוקם המשפן התבטל המות מהעולם. אל תאמר התבטל, אלא הסתלק מן העולם, שלא יכל לשלט, כמו שבארנו. משום שלא יתבטל יצר הרע מהעולם עד שיבא מלך המשיח, והקדוש ברוך הוא ישמח במעשיו, ואז - (ישעיה כה) בלע המות לנצח. כשהוקם המשפן על ידי משה, אז נפרד כח היצר הרע ונכנע ולא יכל לשלט. באותה שעה נפרד סמא"ל, כח הרגז של השמאל, מעל תקף הנחש הרע, ולא יכל לשלט על העולם ולא יכל להתחבר באדם ולהסוות אותו.

רבי יהודה אמר, כשעשו ישראל את העגל, מה פתוב? (שמות לו) ומשה יקח את האהל ונטה לו מחוץ למחנה. מה הטעם? משום שראה יצר הרע שהיה הולך ביניהם. אמר משה: צד הקדשה לא ישרה בתוף צד הטמאה. רבי אלעזר אומר, כל זמן שצד הקדשה שולט, צד הטמאה לא יכול לשלט ונכנע לפניו. ועל כן שנינו, כל זמן

מה פתיב לעילא, ויבאו כל החכמים העושים (דף רל"ו ע"א) את כל מלאכת הקדש וגו', מאן אינון חכמים העושים. אלין אינון ימינא ושמאלא, וכל שאר סטרין, דאינון אורחין ושבילין לאעלא גו ימא, ולמליא ליה, ואינון עבדו משכנא לעילא, ואתקינו ליה.

בגוונא דא לתתא, ועשה בצלאל ואהליאב, דא בסטר ימינא, ודא בסטר שמאלא, בצלאל לימינא, ואהליאב לשמאלא, דא מיהודה, ודא מדין, ולבתר וכל איש חכם לב, ויבאו כל החכמים העושים, והא אוקימנא, וכלא כגוונא דלעילא.

בהווא יומא דאתקם משכנא, אתבטל מותא מעלמא. אתבטל לא תימא, אלא אסתלק מעלמא, דלא יכיל לשלטאה. כמה דאוקימנא. בגין דלא יתבטל יצר הרע מעלמא, עד דיייתי מלכא משיחא, וקודשא בריך הוא יחדי בעובדוי וכדין (ישעיה כה) בלע המות לנצח. פד אתקם משכנא על ידא דמשה, פדין אתפרשת חילא דיצר הרע, ואתכפיא, ולא הוה יכיל לשלטאה. בההיא שעתא, אתפרש סמא"ל, תקיפא רוגזא דשמאלא, מעל תוקפא דחויא בישא, ולא יכיל לשלטא על עלמא, ולא יכיל לאתחברא ביה בבר נש, ולמסטי ליה.

רבי יהודה אמר, פד עבדו ישראל ית

עגלא, מה כתיב (שמות לו) ומשה יקח את האהל ונטה לו מחוץ למחנה. מאי טעמא. בגין דחמא יצר הרע דהוה אזיל בינייהו. אמר משה, סטרא דקדושה לא תשרי בגו סטרא דמסאבא. רבי אלעזר אמר, כל זמנא דסטרא דקדושה שלטא, סטרא מסאבא לא יכיל לשלטאה, ואתכפיא